

УДК 712.25:502.11:712.4

ЗЕЛЕНІ КОРИДОРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОДИЗАЙНУ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ЗАНЕДБАНИХ МІСЬКИХ ПРОСТОРІВ

БЛІНОВА Марія, ПРОЦЕНКО Данило

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Харків, Україна

danylo.protsenko@kname.edu.ua, mariia.blinova@kname.edu.ua

Стаття зосереджується на аналізі принципів проєктування та реалізації таких коридорів, що сприяють покращенню привабливості та функціональності урбанізованих територій. Зелені коридори можуть стати ключовим підходом для відродження занедбаних міських просторів, поєднуючи екодизайн із соціально-культурними аспектами. Також розглянуто можливості подальшого розвитку на засадах сталості.

Ключові слова: зелені коридори, екодизайн, занедбані простори.

ВСТУП

У сучасному урбаністичному просторі дедалі частіше спостерігається проблема занедбаності та недостатньої привабливості окремих міських територій. Розвиток концепції «зелених коридорів» розглядається як один із перспективних напрямів, що здатний не лише підвищити екологічну стійкість міста, але й позитивно вплинути на його естетичну та соціальну складові.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є обґрунтування ролі зелених коридорів у відновленні занедбаних міських просторів, зокрема підвищення їх привабливості та функціональності.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Зелені коридори сьогодні все частіше розглядаються як ефективний інструмент відновлення та підвищення привабливості занедбаних міських просторів. До першочергових проблем таких територій належать естетична невиразність, відсутність комплексного планування та неузгодженість із суміжною забудовою. Це в цілому погіршує загальне сприйняття міста його мешканцями та туристами.

Зелені коридори представляють собою системи озеленених та пов'язаних між собою просторів, які можуть охоплювати парки, сквери, бульвари, узбіччя доріг, лісопаркові зони, береги річок та інші ландшафтні компоненти. Вони створюють безперервні шляхи для комфортного і безпечного пересування людей. У міському контексті зелені коридори сприяють формуванню комфортнішого мікроклімату, ефективній вентиляції, поглинанню шкідливих викидів та підвищенню якості життя населення. Окрім

екологічної складової, такі коридори мають також соціально-культурне значення, оскільки вони стимулюють взаємодію жителів, підвищують естетичну привабливість міського середовища та формують передумови для відновлення занедбаних територій.

В Україні гарними прикладами проектів «зелених коридорів», можна привести «Інший шлях» Марії Крячко та проект від студії Drozdov & Partners «Green Coridor» (рис. 1). Вони представляють собою систему озелених коридорів, які об'єднують певні частини міста Харкова та відновлюють занедбані ділянки.

Рис. 1. Графічне зображення проекту «Green Coridor»

З погляду екодизайну, зелені коридори виконують одразу кілька важливих функцій. По-перше, вони виступають своєрідними «легенями» міста, забезпечуючи кращу циркуляцію повітряних потоків та поліпшення мікроклімату, особливо в густозабудованих районах. По-друге, коридори водночас можуть поєднувати естетичні та соціальні аспекти. Завдяки цьому підвищується привабливість території як для місцевих мешканців, так і для туристів, що є одним із пріоритетів сучасного міського дизайну. Крім того, зелені коридори мають рекреаційне значення – забезпечують простір для відпочинку, спорту та комунікації громадян. Це сприяє соціальній взаємодії та укріпленню локальної ідентичності [1].

Щодо практичної реалізації, одним із підходів є інтеграція зелених коридорів в рамках цілісної стратегії розвитку міста, коли магістральні вулично-дорожні мережі поєднуються з озеленими рекреаційними зонами та парками. Така практика не лише вирішує транспортні проблеми, а й формує естетично привабливі простори та закладає основу для «розумного» використання занедбаних ділянок. Другим підходом можна вважати точкове

озеленення занедбаних локацій із застосуванням принципів гнучкого дизайну та поступового розширення. У цьому випадку зелені коридори створюються локально, а з часом з'єднуються з уже існуючими зеленими зонами. Таким чином, відбувається поетапна інтеграція коридорів у міський ландшафт [2].

Значний вплив на привабливість занедбаних територій має також соціально-відповідальне управління: залучення громади, місцевих підприємців та органів влади до планування й підтримки зелених коридорів сприяє їх успішній реалізації. Багато позитивних змін можна досягти через проведення спільних акцій, інформаційних кампаній, створення відкритих громадських просторів. Вони забезпечують долучення громади до ухвалення рішень, формуючи відчуття гордості за свій район і стимулюючи його подальший розвиток.

ВИСНОВКИ

Проаналізована роль зелених коридорів свідчить про їхню значну ефективність у поліпшенні стану занедбаних міських просторів. Завдяки поєднанню екологічних, естетичних і соціально спрямованих чинників, зелені коридори підвищують привабливість таких ділянок і посилюють економічний потенціал міста. Серед перспективних підходів до їх реалізації виділяються інтегровані стратегічні плани та поступове точкове озеленення, що дають змогу врахувати локальні умови, потреби громад і принципи сталого розвитку. Відтак, сформовані зелені коридори не лише покращують візуальну й екологічну складову міста, а й сприяють формуванню гармонійного, комфортного простору для життя й діяльності мешканців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Golestani Eraghi S. Studying the Relationship Between Urban Green Corridors and Sustainable Urban Landscape. *International Journal of Science, Technology and Society*. 2015. Vol. 3, no. 2. P. 36-40. DOI: <https://doi.org/10.11648/j.ijsts.s.2015030201.18>.
2. Horbliuk S., Brovko O., Kudyn S. Approaches to the revitalization of degraded industrial zones in cities of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8, no. 1. P. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-1-36-42>.

BLINOVA M., PROTSSENKO D.

PROSPECTS FOR THE USE OF REGENERATIVE DESIGN IN ARCHITECTURE AND URBAN PLANNING

This article focuses on analyzing the principles of designing and implementing such corridors that contribute to enhancing the attractiveness and functionality of urbanized areas. Green corridors can serve as a key approach for revitalizing neglected urban spaces, integrating eco-design with socio-cultural aspects. The possibilities for further development grounded in sustainability principles are also examined.

Key words: green corridors, eco-design, neglected spaces, sustainable development.